



Aan Minister  
  
nota Scrubbers

**TER BESLISSING**

**Datum**

17 juni 2024

**Onze referentie**

IENW/BSK-2024/167956

**Opgesteld door**

Bestuurskern  
Dir. Maritieme Zaken  
Afdeling Zeevaart

**Beslistermijn**

21 juni

**Bijlage(n)**

3

**Aanleiding**

Op 8 december 2022 is toegezegd om de Kamer einde 2023 te informeren over de verkenning van eventuele vervolgstappen ten aanzien van zwavelscrubber (hierna: scrubbers) waswater lozingen door schepen. De deadline van deze toezegging is verlengd<sup>1</sup> naar eind Q2 2024. De brief geeft ook invulling aan een door U gedane toezegging op 8 februari jongstleden om de Kamer per brief te informeren over techniekneutraliteit van investeringen in zgn. scrubbers<sup>2</sup>. Middels deze nota vragen wij of u akkoord kan gaan met de te versturen brief over dit onderwerp.

**Geadviseerd besluit**

Wij adviseren u in te stemmen met de concept kamerbrief over scrubbers en de voorziene inzet. De Kamerbrief dient vóór 1 juli naar de Kamer verstuurd te worden.

**Kernpunten**

- Naar aanleiding van zorgen en vragen uit de Kamer over de mogelijke negatieve milieu-effecten van scrubber waswater lozingen door schepen is toegezegd om beleidsopties te verkennen, op basis van de milieu-effecten, economische effecten en internationale ontwikkelingen.
- De huidige inzichten over de milieu-effecten van de scrubber waswater lozingen geven voldoende aanleiding er van uit te kunnen gaan dat scrubbers een negatieve impact hebben op het mariene milieu; ook al verschillen de inzichten over de mate waarin dit het geval is.
- Ten aanzien van economische effecten leiden alle beleidsopties in meer of mindere mate tot een verhoging van de kosten voor schepen, afhankelijk van het scheepstype, het vaargebied en het type maatregel.
- Internationaal zijn er verschillende landen die zelf nationaal restricties hebben ingesteld voor het lozen van scrubber waswater, waaronder België en Frankrijk waar een verbod geldt op lozingen binnen 3 nautische mijl van de kust.

<sup>1</sup> Kamerbrief Commissiedebat Maritieme Zaken, 25 januari 2024

<sup>2</sup> Op 8 februari jl. is tijdens het Commissiedebat Maritieme Zaken toegezegd om de Kamer per brief te informeren over de uitkomsten van het overleg binnen de IMO over het techniekneutraal houden van investeringen in de zeevaart, de zogenaamde scrubbers, TZ202402-099

- In IMO worden mogelijke internationale verplichtende maatregelen besproken maar hier is vooralsnog beperkt draagvlak voor.
- Om die reden hebben Zweden en Frankrijk in regionaal OSPAR<sup>3</sup> verband een voorstel gedaan voor een regionaal verbod van scrubber lozingen binnen de 12 nautische mijlzone van de kust.
- Op basis van bovenstaande factoren zal Nederland in ieder geval streven naar het zo veel mogelijk regionaal harmoniseren van wetgeving bij het uitblijven van maatregelen in IMO verband.
- Zo kan tenminste op regionaal niveau meer duidelijkheid worden verschaft aan de sector en worden al te grote verschillen in nationale wetgeving voorkomen.
- Daartoe zal het ministerie het in OSPAR ingediende voorstel beoordelen, en zal hierbij de sector en andere relevante belanghebbenden betrekken om in de tweede helft van 2024 een principebesluit te nemen.
- De Kamer zal periodiek van relevante ontwikkelingen op de hoogte worden gehouden.

**Datum**

17 juni 2024

**Onze referentie**

IENW/BSK-2024/167956

**Opgesteld door**

Bestuurskern  
Dir. Maritieme Zaken  
Afdeling Zeevaart

**Aan**

Minister

**Bijlage(n)**

3

## Krachtenveld

- Milieuorganisaties pleiten al langere tijd voor het aan banden leggen van scrubber waswaterlozingen.
- Nederlandse rederijen en Nederlandse maritieme maakindustrie staan kritisch tegenover plaatselijke of internationale verboden. Tegelijkertijd is er bij de sector behoefte aan duidelijkheid vanuit de overheid en wordt gepleit voor een resultaatgerichte oplossing.
- Havenbedrijf Rotterdam herkent de problematiek rond emissies van scrubbers, maar maakt zich zorgen over de mogelijke capaciteit voor afgifte en verwerking van scrubber waswater aan land. De minister ontvangt op een later moment aanvullende informatie over de knelpunten in de verwerkingscapaciteit.
- De Haven van Amsterdam is voorstander van een landelijk of regionaal verbod, maar ziet een verbod in hun eigen haven als mogelijk alternatief op de korte termijn.
- Er is een sterke push vanuit de Europese Commissie en ambitieuze EU landen om richting verdere regulering van scrubber waswater lozingen te bewegen.

## Toelichting

### *Scrubbers*

Om aan de uitstootnormen voor zwavel op zee te voldoen, kunnen schepen zogenaamde 'scrubbers' installeren (gaswassers), waarmee uitlaatgassen ontdaan kunnen worden van zwavel (bijvoorbeeld met zeewater). Na behandeling lozen sommige typen scrubbers het door de scrubber geproduceerde 'waswater'. Scrubbers maken het mogelijk om stookolie als brandstof te gebruiken en aan zwavelnormen te voldoen. Omdat stookolie (op dit moment) goedkoper is dan laagzwavelige brandstof bestaat er een economische prikkel voor het gebruik van scrubbers.

### *Bestaande wetgeving*

---

<sup>3</sup> Het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan

Er worden middels IMO richtlijnen eisen gesteld aan het lozen van scrubber waswater, om verzuring en PAHs in het mariene milieu tegen te gaan. In Nederland wordt gehandhaafd op deze richtlijnen. Sommige landen, waaronder België en Frankrijk, leggen nationaal restricties op aan het lozen van scrubber waswater. Tevens wordt er nationaal en internationaal gewerkt aan wetgeving om het gebruik van alternatieve (schone) brandstoffen voor de zeevaart te stimuleren, wat op termijn het gebruik van stookolie (en dus ook scrubbers) zal terugdringen.

#### Zorgen

Hoewel de lozing aan regelgeving is gebonden, zijn er zorgen over het toenemend aantal installaties van scrubbers en de effecten op het mariene milieu.

**Datum**

17 juni 2024

**Onze referentie**

IENW/BSK-2024/167956

**Opgesteld door**

Bestuurskern  
Dir. Maritieme Zaken  
Afdeling Zeevaart

**Aan**

Minister

**Bijlage(n)**

3

#### Bijlagen

<b>Volgnummer</b>	<b>Naam</b>	<b>Informatie</b>
1	Kamerbrief	
2	Rapport RIVM	Environmental risks of scrubber discharges in Dutch waters: a follow-up study
3	Rapport CE Delft	Maatregelen lozingen EGCS-waswater: Economische effecten van maatregelen ter reductie van lozingen van EGCS-waswater